

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

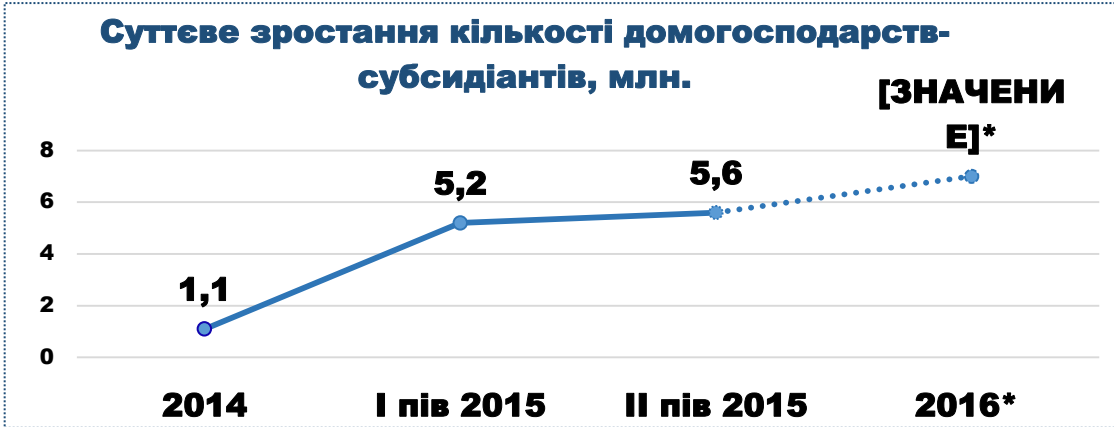
РОЛЬ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ В СКОРОЧЕННІ СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГОНОСІЇВ

ДАНИЛЮК Олександр Олександрович

Міністр фінансів України

Національна Рада Реформ України

РІВЕНЬ ВИТРАТ БЮДЖЕТУ НА ЖИТЛОВІ СУБСИДІЇ МАЄ ТЕНДЕНЦІЮ СТРИМКОГО ЗРОСТАННЯ

* Прогноз за оцінками Мс Kinsey

* Державний бюджет на 2016 Рік показників формули)

** Прогноз Berlin Economics, McKinsey, Робочої групи (сума залежить від кількості субсидіантів, та

ОТРИМАННЯ СУБСИДІЙ ТРЕТИНОЮ НАСЕЛЕННЯ ВИМАГАЄ ЗОСЕРЕДЖЕННЯ НА ЗАВДАННІ СТИМУЛЮВАННЯ СУБСИДІАНТІВ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

- Успіхом є залучення до системи субсидій малозабезпечених домогосподарства та зняття соціальної напруги**
- Отримання субсидій половиною населення України створює величезне навантаження на державний бюджет**
- Основними причинами значних витрат на субсидії є неефективне споживання (в 3 рази перевищують аналогічний показник в станах ЄС) та низькі доходи населення**
- Скорочення споживання населенням є обов'язковою умовою скорочення витрат держави на субсидії**
- Заохочення населення (в тому числі отримувачів субсидій) до втілення заходів з енергоефективності повинно бути завданням державної політики**

ХАРАКТЕРИСТИКА ІСНУЮЧОЇ СИСТЕМИ СУБСИДІЙ

- ❑ Сума субсидії на ЖКП не залежить від фактичного споживання (визначається на підставі соціальних норм)
- ❑ Субсидія перераховується (шляхом клірінгових розрахунків) постачальникам енергоресурсів
- ❑ Якщо субсидія вище фактичного рахунку, домогосподарство взагалі не платить за ЖКП, різниця накопичується на рахунку постачальника
- ❑ Накопичені кошти не впливають на розмір наступної субсидії
- ❑ Накопичені кошти можуть бути використані тільки як частка плати домогосподарства за ЖКП (або повернені до бюджету наприкінці опалювального періоду)

НОРМАТИВНЕ СПОЖИВАННЯ = Тариф × соціальна норма споживання

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПЛАТІЖ = Загальний дохід домогосподарства/12міс/кількість членів домогосподарств/коефіцієнт (визначений законом)

СУБСИДІЯ = Нормативне споживання -Обов'язковий платіж

ФАКТИЧНИЙ ПЛАТІЖ = Фактичний рахунок-Субсидія

Існуюча система субсидій не містить достатньо стимулів до участі субсидіантів у заходах з енергоефективності

+ Переваги

- ❑ Субсидії зафіксовані, тобто суми, які фактично сплачуються домогосподарствами зменшуються зі зменшенням споживання (до тих пір, поки субсидії не перевищують рахунок)

	До термомодифікації (грн.)	Після термо-Модифікації I етап (грн.)	Після термо-Модифікації II етап (грн.)
Субсидія домогосподарства на газ	1711	1711	1711
Рахунок за газ	2000	1500	1000
Платіж домогосподарства	289	211	0
Залишок субсидії	0	0	711
Залишок субсидії накопичений протягом опалювального сезону (6 місяців)	0	0	4266 (711*6)

- Ризики

- ❑ Відсутність монетизації не дає можливості використовувати частину субсидій на інвестування в енергоефективність
- ❑ Необхідність перерахунку залишків до бюджету після опалювального періоду усуває стимули знижувати споживання
- ❑ Коли сума субсидій перевищує рахунок у субсидіанта взагалі втрачається сенс інвестувати в енергоефективність

СПЕКТР РІШЕНЬ ЩОДО МОНЕТИЗАЦІЇ СУБСИДІЙ З ЦІЛЛЮ СТИМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Обмеження використання

Свобода використання

Монетизація залишків (або всієї суми субсидії) з обмеженням використанням

Переведення залишків на спецрахунки з обмеженим використанням (наприклад, за програмою “теплі кредити”) або переведення всієї субсидії на спецрахунок (з використанням на оплату ЖКП та на енергоефективність)

+ Гарантоване направлення коштів на енергоефективність

- Обмежена мотивація до самостійних інвестицій та витрати та адміністрування цільового використання

Монетизація залишків з вільними використанням

Виплата постачальником послуг залишків на банківський рахунок споживача з вільним використанням

+ Досягнення переваг повної монетизації при простоті впровадження та відсутність ризику неплатежів

- Деяка незручність використання для споживача

Повна монетизація субсидії з вільним використанням

Виплата всієї субсидії в готівковій формі на банківський рахунок споживача

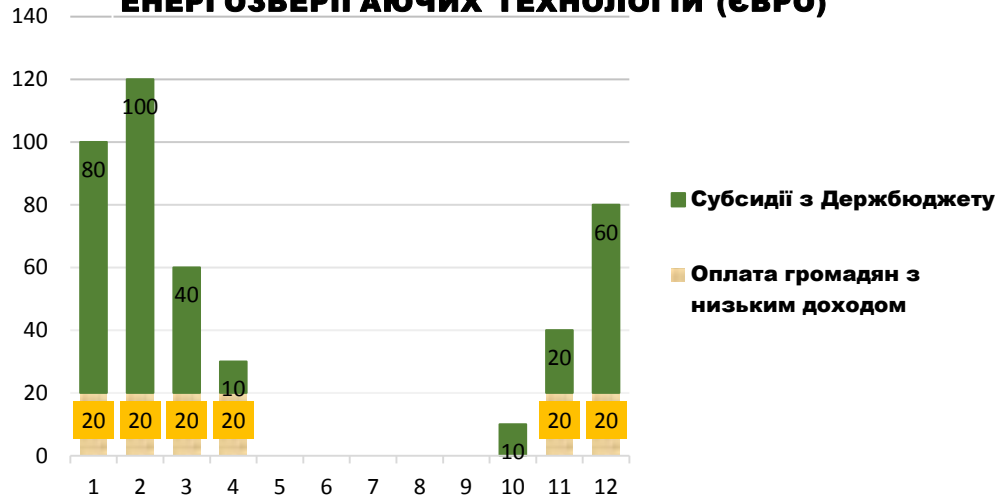
+ Мотивація до енергоефективності в тому числі через вибір джерела та важелю економії енергії

- Ризик неплатежів у зв'язку з суттєвим підвищенням тарифів та найбільша необхідність в ліквідності

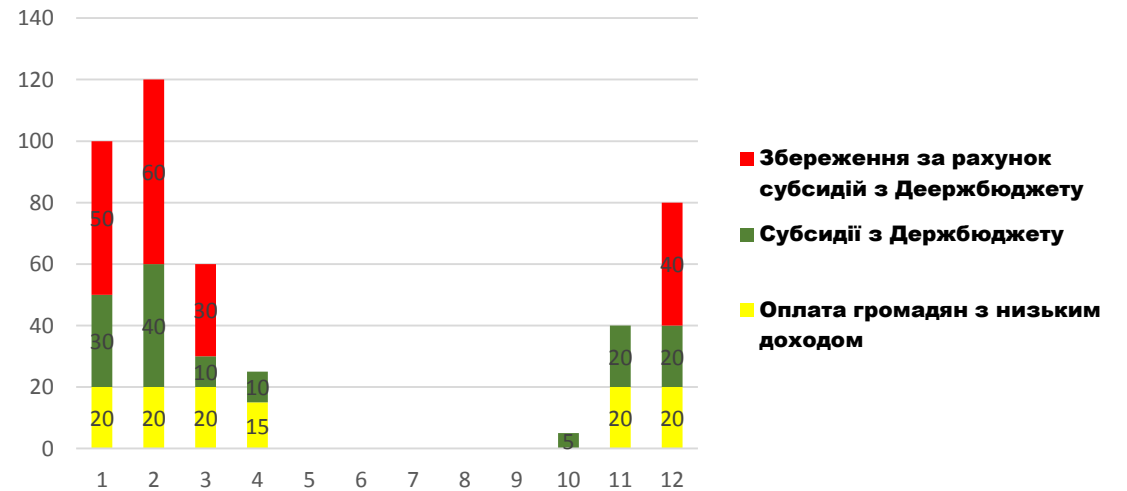
Опції можуть бути поступово втілені від обмеженого до вільного використання

ВПЛИВ ЗАХОДІВ З ТЕРМОМОДЕРНІЗАЦІЇ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ НА ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ НА СУБСИДІЇ (ПРИКЛАДІ ЛИТВИ)

ПЛАТА ЗА ОПАЛЕННЯ (ГРОМАДЯНИ З НИЗЬКИМ РІВНЕМ ДОХОДУ СПЛАЧУЮТЬ НЕ БІЛЬШЕ 20% СВОГО ДОХОДУ) ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ЄВРО)

ПЛАТА ЗА ОПАЛЕННЯ ТА ВИПЛАТИ СУБСИДІЙ З ДЕРЖБЮДЖЕТУ ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ЄВРО)

Після модернізації багатоквартирних будинків:

- Споживання енергії значно зменшиться
- Деякі сім'ї з низьким рівнем доходу зможуть сплачувати рахунка за опалення без субсидій з Держбюджету, але будуть мати права на компенсацію
- Бюджет не несе додаткових витрат

ЯК ПРАЦЮЄ СИСТЕМА СТИМУЛЮВАННЯ ОТРИМУВАЧІВ СУБСИДІЙ ДО ІНВЕСТИЦІЙ В ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ЛИТВИ

- ❑ Громадяни з низьким доходом мають право на компенсацію вартості заходів з енергоефективності, що здійснюються в багатоквартирних будинках**
- ❑ Компенсацію вартості заходів з енергоефективності виплачується департаментами соціального захисту муніципалітетів (органи, відповідальні за надання соціальної допомоги) паралельно з виплатою соціальної допомоги на комунальні послуги**
- ❑ З початком виплати компенсації вартості заходів з енергоефективності загальні витрати муніципалітетів на конкретне домогосподарство, як правило, не збільшуються, тому що соціальна допомога на комунальні послуги зменшується (за рахунок зменшення споживання)**
- ❑ Витрати домогосподарств також не збільшуються, вони продовжують платити обов'язкову частку платежу**
- ❑ Якщо громадяни втрачають право на соціальну допомогу (через збільшення) виплата компенсації інвестицій зупиняється**

ВИСНОВКИ

- Без зниження фактичного споживання енергоресурсів створюється критичне навантаження на державний бюджет на виплату житлових субсидій**
- Враховуючи значну частину домогосподарств в системі субсидій, завданням є стимулювання саме субсидіантів до заходів з енергоефективності**
- Діюча система житлових субсидій не містить достатньо стимулів до енергоефективності**
- Забезпечення можливості використання сум житлових субсидій на енергоефективність є вагомим інструментом стимулювання субсидіантів до заходів з енергоефективності**

НАСТУПНІ КРОКИ

- Удосконалення системи субсидій з метою закладення стимулів до енергоефективності**
- Розробка механізму та плану монетизації субсидій**